

Materiál na rokovanie orgánu:
Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania
ktoré sa koná dňa: 11.06.2025

**Návrh na prerokovanie žiadosti o poskytnutie dotácie organizácii Depaul Slovensko, n.o. na nízkoprahovú
Nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul**

Predkladateľ:

Tak ako je uvedené v Sumárnom krycom liste

Zodpovedný:

Ing. Zuzana Križanová
zástupkyňa riaditeľky sekcie sociálnych vecí

Spracovateľ:

Daniela André, M.A.
koordinátorka služieb pre ľudí bez domova, oddelenie
dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova

Materiál obsahuje:

Návrh uznesenia
Dôvodová správa
Doložka vplyvov
Prílohy č.1 a č. 2: Žiadosť o dotáciu a rozpočet

Kód uzn: 13.1.
13.1.1.
13.1.2.

Návrh uznesenia

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy,

schváliť

žiadosť o poskytnutie dotácie organizácii Depaul Slovensko, n.o. na nízkoprahovú
Nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul v plnej výške 30 000,- eur.

Dôvodová správa

Organizácia Depaul Slovensko, n. o. doručila sekcii sociálnych vecí dňa 7. mája 2025 žiadosť o poskytnutie dotácie vo výške 30 000 eur Všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2022, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č.16/2012 o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Poskytnutie dotácie nad sumu 5 000 eur podľa príslušného VZN podlieha schváleniu príslušným orgánom samosprávy hlavného mesta, t.j. o jej poskytnutí rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

Stanovisko sekcie sociálnych vecí

Sekcia sociálnych vecí považuje **predkladanú žiadosť o podporu nocľahárne za relevantnú a službu v nocľahárni za nevyhnutnú v pomoci ľuďom bez domova**, pri ktorej je žiadúca dlhodobá a systematická spolupráca s mestom Bratislava. Nízkoprahová Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul je jediné veľkokapacitné nízkoprahové sociálne zariadenie v meste, kde môžu ľudia bez domova bezpečne stráviť noc a zároveň uspokojiť svoje základné životné potreby (jedlo, hygiena, ošatenie), či dostať podporu vo forme sociálneho poradenstva. **Túto službu mesto potrebuje a v zmysle Štatútu hlavného mesta je povinné zabezpečovať.**

Zvýšenie cien energií, inflácia a mimoriadne situácie ovplyvnili chod celej organizácie a poskytovaných služieb. Financie z požadovanej dotácie budú použité na zabezpečenie a podporu kontinuálneho fungovania prevádzky nocľahárne v období január - december 2025, predovšetkým vykryjú zvýšené náklady na prevádzku v jesenných a zimných mesiacoch spojenú, t.j. časť nákladov na vývoz žumpy a najväčšia časť pokryje mzdové náklady na pomocný a pomáhajúci personál pri naplnených kapacitách nocľahárne. Mesto podporuje prevádzku nocľahárne formou dotácie od r. 2018.

Dotknutým orgánom mesta **navrhuje sekcia sociálnych vecí zohľadniť zistenia uvedené nižšie a podporiť dotáciu v plnej výške 30 000 eur** s podmienkou zachovať princípy efektívneho vynakladania verejných zdrojov. Sekcia sociálnych vecí vyhotovila vyššie uvedené stanovisko na základe zhodnotenia žiadosti v nasledovných oblastiach:

1) Poskytovanie služby v nocľahárni je v kompetencii hlavného mesta

Podľa § 80 písm. e) bod 1 **zákona č. 448/2008 Z. z.** o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 551/2010 Z. z. a **Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy** čl. 31 ods. (6) písm. c) mesto „poskytuje alebo **zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby** na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb **v nocľahárni**“.

2) Nepostačujúci finančný príspevok na prevádzku nocľahárne od MPSVR

Hoci zákonný finančný príspevok na prevádzku služby v nocľahárni si Depaul Slovensko n.o. uplatňuje ako paušál od Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR, výška paušálu nezodpovedá skutočným nákladom na danú službu (v roku 2025 tvorí cca 85% prevádzky), obzvlášť pri zvýšenom náraste cien energií v priebehu roka. S cieľom zabezpečiť fungovanie nocľahárne mestské zastupiteľstvo počas posledných rokov opakovane v rokoch 2018, 2019, 2020, 2021, 2023 a 2024 podporilo žiadosť organizácie o dotáciu na nocľaháreň reflektujúcu zakaždým najnutnejšiu potrebu pokrytia výdavkov.

3) Kľúčová služba pre ľudí bez domova počas celého roka - najmä v krízových situáciách a počas zimného obdobia

Nocľaháreň poskytuje celoročné krízové útočisko pre ľudí bez prístrešia s registrovanou kapacitou 200 lôžok, no častokrát ubytúva ľudí aj nad rámec stanovenej kapacity. Každú noc využíva nocľaháreň zhruba 160 – 200 klientov, z toho 80-100 ľudí je pod vplyvom alkoholu (obzvlášť pre týchto ľudí je Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul jediné miesto, kde môžu stráviť noc v teple). V roku 2024 priemerný počet klientov v zimných mesiacoch pravidelne prekračoval kapacitu dostupných lôžok - napríklad v januári 2024 priemerne 206. Takisto pri náhlom ochladení alebo nepriaznivých poveternostných podmienkach (silný a dlhodobý vietor/dážď) zvyknú počty klientov rýchlo stúpať (napr. v roku 2024 boli počty nad 200 klientov zaznamenané už v septembri). V januári 2025 počet klientov klesol pod 200 iba dvakrát (t.j. 198 klientov a 199 klientov), pričom priemerne v nocľahárni v tomto mesiaci prespávalo približne 213 klientov (najmenej v jednu noc 198/najviac v jednu noc 226 klientov). Tieto čísla sú veľmi vysoké a z roka na rok dopyt po tejto službe stúpa. Vyšší počet klientov však tiež kladie väčšie nároky na poskytovanie takejto sociálnej služby - či už v súvislosti s personálom alebo možnosťami budovy. Nocľaháreň sv. Vincenta De Paul je jedinou nízkoprahovou pobytovou službou v meste, ktorá je schopná pružne reagovať a prijať na noc človeka z ulice v akomkoľvek čase, a preto vnímame ako dôležité túto službu finančne podporiť.

4) Nezisková organizácia Depaul Slovensko je spoláhlivým partnerom mesta.

Organizácia Depaul Slovensko, n.o. ako poskytovateľ viacerých sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova v Bratislave sa aktívne zapája do spolupráce s mestom ako aj s ostatnými organizáciami v rámci strategických i operatívnych poradí či riešení krízových situácií:

- bol kľúčovým partnerom v realizácii sčítania ľudí bez domova v Bratislave;
- je aktívnym členom pracovnej skupiny pre oblasť ľudí bez domova Komunitného plánu sociálnych služieb v Bratislave 2030;
- konzultuje s odbornými útvarmi sekcie sociálnych vecí pripravované opatrenia a podklady pre mesto s ohľadom na najzraniteľnejšie skupiny ľudí v meste, ako napríklad

pripomienkovanie všeobecne záväzného nariadenia pre pridelovanie bytov, prevádzku linky 163, vznik nových sociálnych služieb a pod.;

- ako partnerská organizácia mesta spolupracuje na poskytovaní podpory v mestských nájomných bytoch;
- pravidelne sa zapája do dotačnej výzvy Bratislava pre všetkých pre organizácie pracujúce s ľuďmi bez domova v oblasti pre zabezpečenie dostupnosti sociálnej podpory s cieľom zabývania a v oblasti pre rozvoj interných kapacít ľudí pracujúcich s ľuďmi bez domova;
- spolupracuje s mestským terénnym tímom pri riešení podnetov v teréne, ktoré pokrývajú;
- aktívne komunikuje s Mestským útulkom Hradská ohľadne klientov a klientiek, prípadne vzájomnej výpomoci;
- proaktívne sa zapája do spolupráce pri riešení krízových situácií v meste (zimný protokol a ľudia bez domova, pomoc ľuďom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine, pomoc tranzitujúcim migrantom s rodinami, a pod.).

Organizácia prevádzkuje ďalšie registrované služby na pomoc ľuďom bez domova a pomoci ľuďom v bytovej núdzi: dva útulky, nízkoprahové zariadenie opatrovateľskej služby (jediné na území Bratislavy), terénnu sociálnu službu krízovej intervencie, nízkoprahové denné centrum s ošetrovňou, stredisko osobnej hygieny, prepravnú službu, podporu samostatného bývania a špecializované sociálne poradenstvo.

Sekcia sociálnych vecí na základe vyššie uvedeného **odporúča schválenie dotácie žiadateľovi na nízkoprahovú Nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul v plnej výške 30 000,- eur.**

Doložka vplyvov

Názov materiálu:

Návrh na prerokovanie žiadosti o poskytnutie dotácie organizácii Depaul Slovensko, n.o. na nízkoprahovú nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul.

Stanovisko oddelenia rozpočtovej politiky a revízie výdavkov:

Dobrý deň,

čerpanie finančných prostriedkov, v prípade predloženej žiadosti o podporu od Depaul Slovensko, n.o. pre nízkoprahovú nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul na zabezpečenie nevyhnutnej služby v pomoci ľuďom bez domova, bude možné len do výšky schváleného rozpočtu na rok 2025.

S pozdravom

Ing. Daniela Hícová

Sekcia financií / Oddelenie rozpočtovej politiky a revízie výdavkov

19.05.2025

Príloha č. 1 - Žiadosť o poskytnutie dotácie

Obchodné meno a sídlo	Depaul Slovensko, n. o. Kapitulská 308/18, 81414, Bratislava
Právna forma žiadateľa	Nezisková organizácia
IČO	37924443
Bankové spojenie a číslo účtu	Tatra banka a.s., IBAN: SK02 1100 0000 0026 2152 1983
Meno a priezvisko, trvalý pobyt a kontakt na štatutárneho zástupcu žiadateľa	Mgr. Jozef Kákoš, jozef.kakos@depaul.sk , +421 910 842 598, Továrenská 890/28, 90801, Kúty
Názov projektu, termín a miesto konania	Žiadosť o dotáciu na nízkoprahovú Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul (1.1.2025-31.12.2025, Ivanská cesta 32, Bratislava)
Stručná charakteristika projektu	<p>Nízkoprahová Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul je jediné veľkokapacitné nízkoprahové sociálne zariadenie určené ľuďom bez domova v Bratislave. Kapacita zariadenia je 200 miest. V nocľahárni primárne zabezpečujeme naplnenie základných existenčných potrieb (nocľah, strava, hygiena, šatstvo). Klienti majú možnosť stretnutí s cieľom poskytovania základného a špecializovaného poradenstva. Organizácia má vybudované programy zamerané na podporu pri hľadaní zamestnania, ponuky zapojenia sa do pracovných brigád s cieľom získania si a následne udržania pracovných návykov.</p> <p>Financie získané z predkladanej žiadosti použijeme na pokrytie nákladov súvisiacich s vytváraním a poskytovaním bezpečných a kvalitných služieb v Nocľahárni sv. Vincenta de Paul v období január – december 2025.</p>
Štruktúrovaný rozpočet predpokladaných nákladov na realizáciu celého projektu a zdroje jeho zabezpečenia	Štruktúrovaný rozpočet je pripojený ako príloha k tejto žiadosti
Výška požadovanej dotácie	30 000 eur
Podpis štatutárneho zástupcu	

Účel použitia dotácie

Depaul Slovensko pomáha ľuďom bez domova prekonať krízové obdobie svojho života a sprevádzať ich na ceste z ulice. Každý jednotlivec však stojí pred inými výzvami a musí prekonávať rôzne bariéry, takže profesionálna pomoc odborných pracovníkov organizácie je nevyhnutná, aby sa návrat z ulice stal skutočnosťou. Našou víziou je spoločnosť kde má každý miesto, ktoré môže nazývať svojím domovom.

Rozsah nami ponúkaných služieb pre ľudí bez domova je veľmi široký: v nízkoprahových zariadeniach (nocľaháreň, ošetrovňa) ponúkame naplnenie tých najzákladnejších životných potrieb ako jedlo, nocľah, šatstvo, hygiena. Takisto poskytujeme základné zdravotné ošetrovanie, základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo. Prevádzkujeme terénnu službu krízovej intervencie, prepravnú službu, ale aj zariadenie opatrovateľských služieb. Realizujeme programy zamerané na rozvoj klientov, na ich úspešnú integráciu a aktiváciu a pracujeme s miestnymi komunitami v rámci komunitného organizovania.

Prevádzkujeme 7 projektov: nízkoprahovú nocľaháreň, 2 útulky pre chorých, ošetrovňu a denné centrum, ZOS pre ľudí bez domova, terénnu sociálnu prácu krízovej intervencie a integračný program dostupného bývania. Väčšina projektov je pre ľudí bez domova dostupná 24 hodín denne, 7 dní v týždni. Denne poskytneme služby 300-360 ľuďom bez domova.

Depaul Slovensko už od prvých dní, kedy v roku 2006 otvorilo svoju prvú nízkoprahovú nocľaháreň pre ľudí bez domova, zameriavalo svoju pozornosť na pomoc tým najzraniteľnejším, teda v tom čase ľuďom, ktorí zostali na ulici práve preto, že sa kvôli alkoholu nedostali do existujúcich zariadení určených pre ľudí bez domova.

Nízkoprahová Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul je jedinou nocľahárnou na Slovensku s celoročnou službou aj pre ľudí bez domova pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok, pričom tejto kategórii klientov je vyhradených zhruba 50% kapacít nocľahárne. Za vyše 19 rokov našej práce s ľuďmi bez domova pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok sme získali množstvo skúseností, ktoré využívame v sociálnej práci nielen my, ale aj ďalšie organizácie. Vypracovali a implementovali sme postupy, ktoré nám umožňujú bezpečne zvládať toto množstvo rizikových jednotlivcov sústredených na jednom mieste, ale aj minimalizovať vznik potenciálne rizikových situácií. Veľkú úlohu však stále zohráva profesionálne vyškolený a zohraný tím zamestnancov. Rozsah poskytovaných služieb ako aj prístup sociálnych a pomocných pracovníkov zodpovedá špecifickým potrebám tejto kategórie klientov.

Každú noc využíva nocľaháreň zhruba 160 – 200 klientov, z toho, 80-100 ľudí pod vplyvom alkoholu.

Cieľom predloženej žiadosti je udržanie nízkoprahového a bezpečného prostredia, v ktorom sa ľudia bez domova cítia akceptovaní a čiastočne motivovaní pracovať na zmene svojej aktuálnej situácie. Zároveň podpora zo strany odborného a pomocného personálu je kľúčová v procese zmeny.

Financie získané z predkladanej dotácie použijeme na pokrytie nákladov súvisiacich s vytvorením a poskytovaním bezpečných a kvalitných služieb v Nocľahárni sv. Vincenta de Paul v období január – december 2025.

Vysoký počet klientov (denne od cca 150 – 200) s rôznymi potrebami si vyžaduje odborný a profesionálny prístup, aby sme dokázali bezpečne zvládať množstvo ľudí bez domova sústredených na jednom mieste, a zároveň minimalizovať vznik potenciálne rizikových situácií. Dôležitú úlohu v nocľahárni zohráva vyškolený a zohraný tím zamestnancov. **Časť financií dotácie bude pokrývať**

mzdy zamestnancov organizácie, konkrétne pomocných a pomáhajúcich pracovníkov, ktorí sú kľúčoví a dôležití počas nočných hodín, kedy naplnená kapacita budovy nocľahárne vyžaduje dostatočné, dlhodobé skúsenosti pracovníkov na udržanie bezpečného miesta pre klientov a zároveň aj schopnosti znižovať riziká vo vzniknutých situáciách. Aktuálne zamestnávame 18 ľudí na pozícii pomocných a pomáhajúcich pracovníkov, mzdy min. 6 z nich budú hradené zo zdrojov dotácie.

Budova nocľahárne nie je napojená na kanalizáciu, z toho dôvodu je realizovaný vývoz žumpy 6 krát v priebehu týždňa. Klienti nocľahárne denne využíva budovy sa nachádza 25 sprch, 12 toaliet, 11 pisoárov a ďalšie 4 sprchy, ktoré sa nachádzajú v časti pre klientov pod vplyvom omamných látok. Ostatná časť financií z dotácie bude určená na úhradu vývozu žumpy.

Cieľová skupina projektu

Cieľovou skupinou predkladanej žiadosti o dotáciu sú ľudia bez domova v Bratislave, ktorým v dostupnom a bezpečnom mieste v nízkoprahovej nocľahárni poskytujeme širokú škálu služieb. Okrem poskytovania základných sociálnych služieb, zrealizujeme aj opatrenia na zníženie zdravotných a sociálnych rizík, čiastočne vytvoríme motivujúci priestor na zlepšenie aktuálnej životnej situácie človeka bez domova. Odborní a pomocní pracovníci uplatňujú vo svojej práci akceptujúcu komunikáciu, prihliadajú na špecifické potreby jednotlivcov. Klienti nocľahárne majú pridružené zdravotné komplikácie, ktoré konzultujú so zdravotnou sestrou v ošetrovni, v prípade potreby je konkrétny jednotlivec doprevádzaný k odborníkovi.

Depaul Slovensko poskytuje sociálne služby ľuďom bez domova každý deň bez prestávky od svojho vzniku v roku 2006. Za dobu svojej existencie sa stal známym v komunite ľudí bez domova nielen rozsahom a kvalitou poskytovaných sociálnych služieb, ale najmä nízkoprahovým prístupom a teda ľahkou dostupnosťou. Zároveň je spoľahlivým partnerom mesta v krízových situáciách.

Zdôvodnenie žiadosti

Každý rok využíva služby našej organizácie 1.800-1.900 ľudí bez domova, nízkoprahovú nocľaháreň od 150 – 200 klientov denne. Je to jediné veľkokapacitné zariadenie, má nezastupiteľné miesto v systéme sociálnych služieb pre ľudí, ktorí sa ocitli v krízovej situácii.

Klienti majú pokryté primárne potreby v podobe teplej polievky, vstupu do šatníka, možnosti oprat' si veci, základného zdravotného ošetrovania. Nocľaháreň v lete poskytne útočisko počas tropických nocí, klienti dostanú pitnú vodu. V zimných mesiacoch slúži nocľaháreň ako prevencia pred mrazivými nočnými teplotami, alebo dokonca zamrznutím. Sociálni pracovníci pracujú s konkrétnymi klientmi na individuálnom pláne zlepšenia aktuálnej životnej situácie.

Berúc do úvahy ekonomicky oprávnené náklady súvisiace s nocľahárňou, väčšina príjmov pokrývajúcich výdavky na jej fungovanie pochádza z verejných zdrojov (82%), zvyšok tvoria dary od jednotlivcov, firmy, financie získané z projektov. Na základe nižšie uvedených interných štatistík organizácie (sekcia nižšie o hospodárskych výsledkoch), o služby nocľahárne je zvýšený dopyt. Na vyššie náklady nocľahárne majú vplyv aj drahšie externé služby, ktoré sú potrebné, aby sociálna služba žiadateľa spĺňala štandardy kvality.

Žiadané financie pokryjú niekoľkomesačné výdavky nocľahárne súvisiace s prácou pomocných a pomáhajúcich pracovníkov, ktorí sú kľúčoví počas nočného režimu nocľahárne, ako aj vývoz žumpy (vyšší počet klientov znamená aj vyššiu spotrebu vody).

Predpokladané výstupy a prínos projektu pre hlavné mesto

Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul je jedinečné a kľúčové nízkoprahové zariadenie v sieti poskytovateľov sociálnych služieb pre ľudí bez domova. Predpokladané výstupy a prínos pre hlavné mesto sú:

- z dostupenie jedinej nízkoprahovej nocľahárne v Bratislave, ako miesta prvého kontaktu so systémom sociálnych služieb pre ľudí, ktorí sa ocitli v krízovej situácii
- z dostupenie bezpečného prostredia pre klientov nocľahárne, aj tých, ktorí sú pod vplyvom omamných látok
- včasná intervencia v prípade chorých ľudí bez domova, u ktorých by bez odbornej pomoci mohlo dôjsť k zhoršeniu zdravotného stavu až ohrozeniu života
- individuálny, odborný, harm reduction prístup zo strany odborného a pomocného personálu ku klientom vnímajúc ich špecifické potreby
- poskytovanie základného a špecializovaného sociálneho poradenstva, psychologického poradenstva
- ponuka komunitných aktivít s cieľom prepojiť miestne komunity a ľudí bez domova, podpora pri hľadaní zamestnania, dostupného bývania
- prostredníctvom sociálnej práce a Integračného programu pomáhať ľuďom bez domova robiť postupné kroky, ktoré vedú k opätovnému zaradeniu do spoločnosti (upevňovanie pracovných návykov)

Informácia o doterajšej činnosti a výsledkoch hospodárenia žiadateľa za rok 2024

Služby nocľahárne využilo v roku 2024 1 325 klientov (v roku 2023 to bolo 1 166 ľudí bez domova), pričom spolu bolo poskytnutých cez 66 727 nocľahov (v roku 2023 to bolo 60 260 nocľahov), vydaných viac ako 103 493 jedál (v roku 2023 95 000 jedál) a 949 zdravotných ošetrení (v roku 2023 to bolo 587 zdravotných ošetrení). Zároveň bolo klientom poskytnutých 1 725 sociálneho poradenstva, pomoci pri vybavení dokladov, hľadaní práce alebo pomoci pri prechode do stabilného bývania (v roku 2023 to bolo 1 311 intervencií).

Ekonomicky oprávnené náklady na prevádzku nocľahárne za rok 2024 predstavovali 1 031 040€, z toho 82% nákladov bolo zabezpečených z verejných zdrojov, 7% predstavovali príspevky klientov za poskytované služby a zostávajúca časť boli príjmy z darov.

Príloha č. 2. - Rozpočet

Rozpočet žiadosti o poskytnutie dotácie pre Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul na rok 2025

Celkové mzdové náklady (mzdy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevok do poisťovní)	Žiadaná čiastka z Magistrátu hlavného mesta Bratislavy	Spolu
Pomocní sociálni pracovníci v nocľahárni (predpokladaná suma na jedného pomocného pracovníka na jeden mesiac je 1 000€ v roku 2025)	18 000 €	18 000 €
Náklady na vývoz žumpy	Žiadaná čiastka z Magistrátu hlavného mesta Bratislavy	Spolu
vývoz žumpy za obdobie roka 2025	12 000 €	12 000 €
Celková žiadaná suma z Magistrátu hlavného mesta Bratislavy		30 000 €